

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

כתבתהשער, לפני 25 שנה, מתייחסת למדור „קולנוע“ שהשפך לראשונה לישראל את התליך ייצור סרטיההנפשה (אנימציה) בדי וולט דיסני ואילפניו. הקורה מיוחדת של כתב-השבעון בחנה את מינהגיההאכה והנישואין בישראל השניה, תחת הכותרת: „הכלה המכורה“.

גיליון „העולם הזה“ שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הביא בסדרה „זה קרה ב-1975“ את הסיפור „הסיבוב החמישי“ מאת ארי אבנר, המתאר את המלחמה האטומית בין ישראל למצרים. (ראה עמודים 7-5 ואיגרת העורך). כתב-המשפט של השבועון באירופה, עמים קינו הביא כתבת-הזוי מבאריום, תחת הכותרת „על חתולים ועל גבינה“. הטלאת המחזה „אלדר“ ראדו“ מאת גאל מוסיון על קרשי תיאטרון „אהלו“ הביא את צלב „העולם הזה“ לסיור עם שחקני „אהלו“ ברחובות יפו ובקול-ההתחזק, כדי להכין את הכתבה המצולמת „שרמן יטלם!“

פתיחת הכנסת השלישית * המעלות של יוסף שכרינצק

* חיים גורי והדימעה * טבנקין והעליה השנייה

„העולם הזה“ 931
תאריך: 18.8.1955

תחילה מאן באס פרח הצורף. לבסוף הסכים, קיבל 100 ל"י כדמי-קדימה, קבע פגישה לאותו ערב בדירתו, להשלמת העסקה.

אקדה נישוף לפתע. בשעה הקביר עה הופיע אחד הבחורים ואיתו הארוסה הרעולה. באס לא רצה לעסוק במסחר בנוכחות אשה, אך למראה אלפי הלירות שהבחור הוציא מכיסו, שינה את דעתו והביא 200 לירות זהב אנגליות.

או, בדיוק כמו בסרטי שוטר-יוגנבים, שלף הבחור אקדח מול באס המבוהל, והודיע כי הינו בלש של מישטר-ישראלי, וארוסתו היא שוטרת מחופשת, הזנה והחרם, באס הנבוך נאסר, והואשם במי כירת מטבעות זהב, דבר האסור על פי החוק.

יבתוגת המישטרה הופיע אביו של באס, מיכאל פרח בן ה-80. טען הזקן בעל רעמת-הכסף, שהוריש את עסקו לבנו: „המטבעות שייכות לי. בני גנב אותן ממני.“

עוד מישפט ועוד מישפט. שופט השלום הגלילי יעקב בריזאב קיבל את טענת האב, קנס את הבן ב-500 לירות, ופקד להחזיר את הזהב לזקן. אך הקאריר יירה המישפטית של הסוכריינים היתה עדיין רחוקה מסיימה. התביעה הכללית הגישה עירעור בפני בית-המישפט המחור זי, וכתה.

הסיבוב השלישי נוהל על-ידי גרשון צ'רניאק, פרקליטו החיפאי של פרה, בפני בית-המישפט העליון. טען הוא: מיכאל פרח אסף את מטבעותיו עוד מימי התור-כים, מעולם לא סחר בהן. החזקת זהב, לפי החוק, אינה עבירה. אם בנו גנב את הזהב וסחר בו, אין זו אשמת האב. הפעם היה פסק-הדין סופי. שני שוטרי חמושים החזירו את הזהב — שהציטמצם בינתיים ל-184 מטבעות-זהב, אל ביתו של פרה. הרי על-פי החוק אסור לאורה לשאת עימו זהב, או לטלטלו.

אנשים

- חבריהכנסת ישראל גורי אמר בכנסת, כי „ישנם אנשים הבורחים מפני הכבוד — אך מסתכלים מפעם לפעם אחורנית כדי לראות אם הכבוד עדיין רודף אחריהם.“
- המשורר חיים „גורי“ גורי, בנו של הח"כ: „לעולם אל תאכל אבטיח בסכין ומולג. אתה מאבד על-ידי כך 90% מהתענוג. אכול אבטיח פשוט, כשם ש-אוכלים אנחנו כשאנו לבדנו או בעת-דוד (מילואים). הרטב את מחצית הפנים ותן לעסיס האלוהי לזלוג מהסנטר על המכנסים. אל תגנב את פיך לעולם במטפחת, נגבהו בשרוול, באותו שרוול שבו לעיתים מחים את הדימעה!“
- בתגובה לגישושים הקואליציוניים של דוד בן-גוריון אמר מנהיג אחדות העבודה יצחק טבנקין: „על מפא"י להחליט עתה אם ללכת לממשלה הבאה עם חבריה מהכנסת השניה, או עם חברי רים מהעליה השניה.“
- לאחר שנודע כי מתקנים מעלית בבניין הכנסת (הישנה), וכה יושבי-הראש החדישים של הכנסת, שמישרדו נמצא בקומה השלישית של הבניין, בתואר ליי צני „יוסף שפרינצק כונה בפי כתבי-הכנסת „הוד מעלתו!“

● כיום מבחירי האמנים בישראל, בי עבר מבחירי השייטים.

אלה. בשעה היעודה הופיעה הנבחרת הישראלית, וחיכתה לנבחרת המצרית 20 דקה, כנהוג, ומשלא הופיעו פסק השופט ניצחון לישראל בלא מישחק.

אמר ד"ר פאול שלימיר, נשיא הפדרציה הבינלאומית לספורט אקדמי: המצריים הפרו בכירור את חוקי ספורט הסטר דנטים, ויינקטו נגדם צעדים משמעתיים. לעומתו טען ד"ר עבד אל-מונעם, כי ארצו שרוייה במצב מילחמה עם ישראל, לכן אסור להם לבוא עמה אף במגע ספורטיבי.

הודות לשתי נקודות אלה, זכתה ישראל במישחקי סרסבסטיאן במקום השני, אחרי בראזיל, שצברה אותו מיספר נקודות כישראל, אולם בתחרות ביניהן ניצחו שחקני בראזיל בתוצאה 36:48.

מישפט

כמו בסרט בלשים

שני זוגות ניכנסו לחנותו של צורף נצרותי — הבחורים בחליפה, הבחורות רעולות-יפים — וביקשו לקנות מטבעות זהב. „אחרי החתונה“, הסבירו, „אנו עוזרים בים את ישראל ומסתגנים לירדן, והכסף דרוש לנו להסתדר שם.“

לות קבוצות ישראליות חלק במישחקים הבינלאומיים.

ההיסטוריה של אי הופעת מצריים לי מישחקים נגד ישראל החלה במוסקבה בשנת 1953. ישראל ומצריים ניכללו בין שמונה הקבוצות שהגיעו למישחקי הגמר, במיסגרת אליפות אירופה בכדורסל. ה' מישחקים התנהלו בשיטה בה היה על כל מדינה שהגיעה לגמר לשחק נגד שאר יריבותיה.

בבוקר השכם. הציפיה למיפגש הישראלי-מצרי היתה רבה, אולם בעוד שניבחרת ישראל עלתה למיגרש, לא ה' פיעו המצריים. ההימנון הישראלי נוגן וישראל זכתה בשתי נקודות ללא מישחק. הפעם השניה בה לא הופיעו המצריים למישחק נגד ישראל היתה באליפות ה' סטודנטים שנערכה בשנה שעברה בברז דאפטס, בה שוב ניכללו ישראל ומצריים במשחקי-הגמר, ובהגיע מועד המישחק לא הופיעו המצריים.

בשבת שעברה חזר אותו מחזה בשלי-שית. באליפות הסטודנטים בסרסבסטיאן שבספרד, פיזרו המצריים עלוניהעמולה אנטי-ישראלים, והגבירו את המתח סביב המישחק. המישטרה הספרדית נקטה אמי צעי והירות מוגברים, מועד המישחק נק' בע לשעת בוקר מוקדמת, במגמה להימנע מנוכחות קהל רב.

20 דקה. אולם לא היה צורך בכל

הכנסת

אין צורך לצעוק

הכבאים, שהובאו מן הסמינר הארצי לכיבושי-שריפות המתקיים עתה בירושלים, שמרו על הסדר במסדרונות הכנסת. לא היה כל צורך בשירותם המקצועי: שום שריפה לא התלקחה. להיפך, ירח' דבש מתוק ולבבי שרר בבית עם פתיחת הכנסת השלישית.

פלוגת השוטרים הצדיעה. גבר נמוך, לבוש מדיההאקי של מיסדר שדה-בוקר, נכנס: דוד בן-גוריון. המזנון התמלא. ידידים ותיקים לחצו איש את ידי רעהו — קמוניסט לאיש-הרוח, ציוני-כללי לי מפ"מי האנשים שזה עתה גמרו להשמיק איש את רעהו, והמתכוננים להמשיך בכך בעוד חודשיים, נהגו לפי שעה כידידים בנפש.

דקה לפני שעת-האספה רבתה התרועה בכניסה: חמישה-עשר ח"כי חרות, איש איש עם אשתו או בתו, ערכו את תהלוכת-ההניצחון. חיש מהר קבעו את הטון במזנון ובמסדרונות. אמרה פולה בן גוריון, שופעת פעילות רכגיל: „מה יש? מה אתם עושים כל כך הרבה רעש?“

ישר כידיים. הצד הלא-ינעים של היום היה ביקורם של חבריהכנסת הי שניה, אותם שלא נבחרו מחדש, ושהווננו במיוחד כדי לחזות בלוויית עצמם. הם הסתובבו כצללים. חבריהם המאושרים יותר ניסו לחייך לעומתם, כאילו לא קרה כלום. אפילו הרב מרדכי גורוק, שניהל כוקן חבריהבית את הישיבה עד לבחיר רתו של היושבי-ראש יוסף שפרינצק, פרש על הטרגדיה צעיף של רחמים, וניפרד מ„החברים שנטשו את עבודת הכנסת...“ כאשר קם משה שרת להודיע על הת' פטרות הממשלה, נזכרו אחדים לראי שונה, שאומנם הוא מכהן עדיין כראש הממשלה. עד אותו הרגע לא שם איש לב אליו: בן-גוריון היה השליט. אמרה אפי' לו אשתו של ח"כ מחרות, ברחמנות: „מתייחסים אליו לא בסדר...“

פה ושם נעשה בחצילב ניסיון לעורר מחלוקת. אולם כל הסידורים היו בטוחים מראש: אחרי פתיחת הבית בנאום נשיא המדינה, ניבחרו סגני-היושבי-ראש (שמר נה) וחברי הוועדה-המסדרת (23). הכל נעשה בחיוך. בכל זאת הבחינו חזיהמבט שמשוה השתנה בכנסת. עם עלייתם לגדול לה של אנשי חרות, קיבל הבית צביון יותר פוליטי, פחות כלכלי מקודמו.

כסיעה שניה בגודלה הושבו אנשי חרות ליד מפא"י, במקומם של הציונים הכלליים. התלוצץ אריה בן-אליעזר ה' שחררה: „עכשיו אנחנו כבר כל כך קרובים עד שאין כבר צורך לצעוק. אפשר להשתמש ישר בידיים...“

ספורט

יציאת מצרים

המברק הבהול שנשלח לקאהיר כלל שאלה: האם לשחק נגד ישראל? התשו' בה שמיהרה לבוא היתה קצרה ונמרצת: לא! בדרך זו עלה בידי ישראל לנצח את מצריים זו הפעם השלישית מאז נוטר

באותה תקופה טרם הוקם מישמר הכנסת, ועל הבניין שמרו שוטרים רגילים.

ח"כ מנחם בגין לפני ואחרי

מנהיג חרות מנחם בגין חורר השבוע לפני 25 שנה את שפמו לפי דרישת אשתו. ביום פתיחת הכנסת השלישית, עורר בגין את תשומת-ליבו של שר-הביטחון לשעבר פינחס לבון, שהצהיר: „זה לא מתאים לך בלי שפם!“ בגין השיב ללבון: „נעשה הסכם. שנינו נגדל שפם!“ לבון ענה: „אני לא נולדתי בלי שפם.“ התמונה צולמה על-ידי העולם הזה, שהוחזק על-ידי בגין לביתו.